

ֆարոգել՝ թող նախ այդ լեզուն սորվեցնե՛մ մեզի եւ յետոյ ուզածին չափ ֆարոգէ։

Քրիստոնեայ հայը լաւ գիտէ, որ Աստուծոյ խօսքը եւ Քրիստոսի Աւետարանով պատգամուած ճշմարտութիւնները միշտ նոր են եւ ժամանակի փոփոխութիւններուն չեն ենթարկուիր։

Անհաւատութեան ախոյեաններու հետապնդածը այն է, որ տկարացնեն հաւատքին գորութիւնը եւ մարդկային համոզումներով ստեղծեն նոր քրիստոնէութիւն մը, բոլորովին ներհակ նախնական եկեղեցւոյ կուսական հաւատքին։

Քրիստոսի վարդապետութեամբ հաստատուած եկեղեցին՝ տիեզերական է իր սահմաններով եւ յաւիտեական է իր աստուածային պատգամներով։

Որեւէ անհարկի միջամտութիւն Աւետարանի տառին, խօսքին, դաւանանքին կը սրբապղծէ ճշմարտութիւնը, կ'այլակերպէ հաւատքը եւ կը խաթարէ բարեպաշտին աղօթանուէր գգացումները։

Հայ Ուղղափառ Հաւատքի նորութիւնը եւ ազգային արժէքը պէտք է տեսնել, ոչ թէ տարականոն նորութիւններուն ներմուծութեան եւ լեզուի փոփոխութեան մէջ, այլ իր անխառն հարազատութեան մէջ։

Ո՛չ մէկ նիւթական արժէք, որեւէ ժամանակ կրնայ լեցնել հոգիին անյատակ պարապութիւնը Աստուծոյ բացակայութեամբ։ Գիտութիւնն անգամ անգոր է բուժել հոգեկան վերքեր ու վիշտեր։ Եւ ոչ միայն չի կրնար, այլ շատ անգամ պատճառ կ'ըլլայ, որ առաւել խորանան յուսալքուած մարդուն հոգեկան տագնապները։

Այս ամէնը ցոյց կուտայ ա՛յնքան յստակ սա իրողութիւնը, թէ մարդը Աստուծոյ կապող կամուրջները երբ կը փանդուին, նոյն րոպէին կը փանդուին նաեւ իր իտէալները եւ երջանկութեան

տիրանալու իր բոլոր ճիգերը։

Արդարեւ, ի՞նչ է մարդը որ օրուան բոլոր ժամերուն հեւասալառ ոգեւորութեամբ կը վազէ նորութիւններու եւ փոփոխութիւններու ետեւէն։ Վայրկեան մը՝ չի հանգչիր ու մտածեր, թէ իրապէս ի՞նչ է նորը, որ գտնէ, սիրէ ու հետեւի...

Ճշմարիտ նորը չի գտնուիր, ո՛չ նորութեան, ո՛չ փոփոխութեան եւ ոչ ալ մարդու մը թիւր գաղափարներուն մէջ։

Ինչ բան որ գոյութիւն ունի երկրի վրայ, գոր կը տեսնենք, գոր կը շօշափենք ու կը սիրենք ՀԻՆ է, դատապարտուած շատ շուտով ծերանալու, հիւժեղու եւ անհետանալու։

Ի՞նչ էր մեր մարմինը տարիներ առաջ, երիտասարդ, առողջ, աշխոյժ, կենսունակ։ Եւ ի՞նչ է հիմա՝ հիւժած, սպառած, խորշումած, կ'երթայ կաղալով ու տատանելով՝ դէպի ծերութիւն եւ դէպի մայրամուտ։

Հաւատացեալ հայուն համար՝ կայ ճշմարիտ նորը, գեղաճաճանչ նորը, յաւիտեաններու մէջ փայլատակող նորը, յաւերժօրէն ներկայ մեզի հետ եւ յաւերժօրէն նոր ու այժմէական։

Տիեզերական ամենագոր Արարիչն է ԱՆ, մեր յաւիտեական ու անզուգական ՀԱՅՐԸ, Որուն եթէ հաւատանք ու ապաւինինք՝ կը մնանք միշտ նոր, միշտ գորաւոր եւ կեանքով ու հոգիով կենսառողջ։

Կարգանք հետեւեալ թելադրական հաւատարմի խօսքերը երեւելի գիտնականի մը, որուն ուղղուած հարցումին այսպէս կը պատասխանէ։

- Չեմ կրնար ըսել, թէ միայն կը հաւատամ Աստուծոյ, այլ կը վստահեցնեմ ձեզ, թէ կը տեսնեմ Ձայն, կը լսեմ Իր ձայնը հոգիիս ամբողջ տարածքին։ Ինձի հետ է Ան, օրուան բոլոր ժամերուն, երբ կը փայտ, կը գործեմ ու կը մտածեմ։ Առանց Անոր բան մը չեմ արժեք, առանց

Անոր երկիրը պարապ ու խաւար կը տեսնեմ ու ինքզինքս՝ աղքատ եւ յուսահատ: Ամէն ժամանակաշրջան ունի իր յիմարները եւ յիմարութիւնները: Բայց անաստուածութիւնը մեծագոյն եւ ծանրագոյն հիւանդութիւններէն մէկն է: Ինչ կը վերաբերի իմ անձիս, Իրմով ամենագոր եւ երջանիկ կը զգամ: Հագար անգամ պիտի նախընտրէի, որ նախ իմ կեանքս առնեն, ապա Աստուծոյ հանդէպ իմ ունեցած հաւատքս ու սէրս:

Կա՞յ ասկէ աւելի ըմբերանիչ խոստովանութիւն մը, որ սաստկօրէն չցնցէ ամբարիշտներուն մոլորած հոգիները:

Կը պատմուի, թէ համայնավար յեղափոխութենէն ետք եւ կրօնական կատաղի հալածանքներու ժամանակ, գիւղի մը ոստիկանը կու գայ ձերբակալելու ուսումնամեայ ֆահանայ մը, որ իր կիսաւեր եկեղեցիին խորանին վրայ ծնրադիր կ'աղօթէր:

Ոստիկանը կը հաւատար, որ ֆահանան յանցաւոր մը չէր, բայց իշխանութենէն հրահանգուած էր ձերբակալել ու քանտ տանիլ զայն:

Երիտասարդ համայնավարը, որքան որ կը թուէր անաստուած մը ըլլալ, բայց քարեխիղճ էր եւ իր ծնողական քարեպաշտութենէն յուսաւոր քան մը կար

իր կերպարին վրայ: Նայեցաւ ֆանի մը ըռպէ ֆահանային անմեղութեամբ նառագայթող աչքերուն եւ ըսաւ,

– Ի՞նչ կը կարծէ՛ք, որ եմ, հրէ՞ջ մը կամ ձեր քառով, սատանա՞յ մը, ֆանի որ բոլոր մարդիկ վախով կը նային ինծի: Բայց ես չար մէկը չեմ...

– Գիտեմ որ դուն չար մէկը չես ու ես կրնամ հոգիդ կարդալ այս պահուս, որ Աստուծոյ սիրելի մէկն ես: Բայց թոյլ տուր ըսելու, որ քու պաշտօնովդ դժբախտ մարդ մըն ես, եւ գիտցիր, որ կայ մէկը, որ կը սիրէ քեզ եւ կը սիրէ անսահմանօրէն ու եթէ կարենաս զգալ Անոր սէրը՝ դուն մարդոց մէջ ամենէն երջանիկ ու ամենէն գորաւոր մարդը պիտի ըլլաս, ինչպէս, ես եմ այս տկար ու հալածական վիճակիս մէջ: Գիտցիր որ քու եւ իմ դժբախտութեան պատճառը մեր մեղքերն են եւ Աստուած կ'ուզէ քառնալ այդ ծանրակշիռ քեռը մեր ուսերէն եւ վերածել մեր կեանքը երջանկութեան աղբիւրի:

Սպան գլուխը խոնարհած՝ լսեց ֆահանային այս հոգեշունչ խօսքերը, յետոյ անոր աջը համբուրելէ ետք, թողուց որ ան՝ իր աղօթքը շարունակէ...

ՎԱՐԴԱՆ Ա. ՔԶՆՅ. ՏԻԻԼԿԵՐԵԱՆ